

III

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 2 maja 1988 r.

w sprawie szczegółowych zasad ustalania podatku od ponadnormatywnych wypłat wynagrodzeń oraz terminów jego płatności.

Na podstawie art. 3 ust. 3 i art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o opodatkowaniu jednostek gospodarki społecznej (Dz. U. z 1987 r. Nr 12, poz. 77) oraz w związku z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1987 r. w sprawie określenia kompetencji niektórych naczelnych i centralnych organów administracji państwowej zastrzeżonych w szczególnych przepisach ustawowych dla organów zniesionych oraz o zmienionym zakresie działania (Dz. U. Nr 42, poz. 250) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) ustawa — ustawę z dnia 26 lutego 1982 r. o opodatkowaniu jednostek gospodarki społecznej (Dz. U. z 1987 r. Nr 12, poz. 77),
- 2) rozporządzenie — rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 listopada 1985 r. w sprawie stawek podatku od ponadnormatywnych wypłat wynagrodzeń oraz zasad ustalania kwot wynagrodzeń wolnych od podatku (Dz. U. z 1988 r. Nr 15, poz. 110),
- 3) podatek — podatek od ponadnormatywnych wypłat wynagrodzeń,
- 4) wynagrodzenia — wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalentów, zaliczane do wynagrodzeń zgodnie z przepisami o klasyfikacji wynagrodzeń, obciążające koszty działalności eksploatacyjnej, inwestycyjnej, socjalnej oraz innych rodzajów działalności wyodrębnionej finansowo; na równi z kosztami traktuje się straty nadzwyczajne wymienionych wyżej działalności,
- 5) kwota wynagrodzeń wolna od podatku — kwotę wynagrodzeń zaliczonych w ciężar kosztów wolną od podatku, o której mowa w § 3 ust. 1—3 rozporządzenia oraz w art. 31 ustawy,
- 6) formuła:
  - a) opodatkowania indywidualnych wynagrodzeń — sposób ustalania kwot wolnych od podatku określony w § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia,
  - b) progową — sposób ustalania kwot wolnych od podatku określony w § 3 ust. 3 rozporządzenia, z uwzględnieniem § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 marca 1988 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie stawek podatku od ponadnormatywnych wypłat wynagrodzeń oraz zasad ustalania kwot wynagrodzeń wolnych od podatku (Dz. U. Nr 10, poz. 80)
  - c) miernikowo-przyrostowa — sposób ustalania kwoty wolnej od podatku określony w art. 31 ustawy.

- 7) zysk — zweryfikowany zysk bilansowy lub nadwyżkę dochodów nad wydatkami,
- 8) nagrody i premie — nagrody i premie z zysku do podziału, z nadwyżki bilansowej, w tym również wypłaty dla członków spółdzielni pracy z tytułu wkładu pracy, nagrody i premie z innych nadwyżek dochodów nad wydatkami,
- 9) jednostki — jednostki gospodarcze, które na podstawie ustawy są obowiązane do obliczania podatku i jego uiszczenia,
- 10) jednostki nowo powstałe — jednostki powstałe w wyniku inwestycji, utworzone lub połączone w celu prowadzenia nowej działalności gospodarczej, a także jednostki, które uzyskały osobowość prawną w wyniku zmian organizacyjnych polegających na podziale,
- 11) zweryfikowanie bilansu:
  - a) w państwowych jednostkach gospodarczych i w przedsiębiorstwach mieszanych — zweryfikowanie bilansu przez izbę skarbową lub inny upoważniony organ administracji państwowej,
  - b) w jednostkach spółdzielczych — zatwierdzenie bilansu przez walne zgromadzenie,
  - c) w organizacjach społecznych — zatwierdzenie bilansu przez zarząd organizacji społecznej,
  - d) w spółkach — zatwierdzenie bilansu przez zgromadzenie wspólników,
- 12) rok (okres) poprzedni — rok (okres) poprzedzający rok podatkowy,
- 13) inne osoby fizyczne — osoby fizyczne nie będące pracownikami danej jednostki, z którymi zawarto umowę zlecenia lub umowę o dzieło.

§ 2. 1. Z kwoty wynagrodzeń, zaliczonych według zasad sprawozdawczości Głównego Urzędu Statystycznego do wynagrodzeń obciążających koszty roku poprzedniego i podatkowego, ustalonej na podstawie ewidencji księgowej, wyłącza się:

- 1) wynagrodzenia z tytułu umów o prace autorskie i realizatorskie (honoraria),
- 2) wynagrodzenia uczniów pobierane w okresie trwania nauki zawodu oraz wynagrodzenia studentów odbywających praktyki robotnicze i zawodowe,
- 3) premie za oszczędność paliw płynnych,
- 4) wynagrodzenia wypłacane członkom zakładowych zespołów gospodarczych za wykonywanie remontów, regenerację części zamiennych oraz wytwarzanie narzędzi na rzecz jednostki macierzystej, a także wynagrodzenia emerytów, rencistów i osób korzystających z urlopów wychowawczych za pracę w zakładowych zespołach gospodarczych,

- 5) wynagrodzenia osób, które na zlecenie jednostki gospodarki społecznej:
  - a) wykonały pracę niezbędną do opracowania i oceny projektów wynalazczych,
  - b) wykonały dokumentację przydatną do stosowania projektów wynalazczych (w tym model, prototyp),
  - c) wykonały pracę przy realizacji i wdrożeniu projektów wynalazczych do produkcji,
- 6) wynagrodzenia wypłacane z funduszu rehabilitacji inwalidów,
- 7) wynagrodzenia związane z usuwaniem awarii i szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi,
- 8) wynagrodzenia pracowników grup awaryjno-remontowych przedsiębiorstw (zakładów) gospodarki komunalnej, wypłacane na podstawie zleceń na naprawy i remonty awaryjne:
  - a) urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych,
  - b) urządzeń centralnego ogrzewania i ciepłej wody,
  - c) sprzętu specjalnego i transportowego do oczyszczania miast,
- 9) wynagrodzenia prowizyjne z tytułu kolportażu książek i biletów wstępu na imprezy artystyczne,
- 10) wynagrodzenia złotowe osób zatrudnionych poza granicami kraju,
- 11) wynagrodzenia osób zatrudnionych w ramach ochotniczych hufców pracy,
- 12) wypłaty z rezerw na wynagrodzenia,
- 13) kwotę ulgi z tytułu produkcji eksportowej, o której mowa w § 4 rozporządzenia,
- 14) kwotę ulgi z tytułu pracy w systemie ciągłym, 4-zmianowym i 3-zmianowym, o której mowa w § 5 pkt 2 rozporządzenia, w jednostkach stosujących formułę progową.

Dla formuły opodatkowania indywidualnych wynagrodzeń przez rok poprzedni rozumie się rok 1987.

2. W celu ustalenia kwoty wynagrodzeń za 1987 r. kwotę ulgi, o której mowa w ust. 1 pkt 13, przyjmuje się w wysokości wykazanej w rozliczeniu podatku za 1987 r.

3. Kwotę wynagrodzeń ustaloną zgodnie z ust. 1 i 2 dla 1987 r. pomniejsza się o przyrost wynagrodzeń określony w art. 30 ust. 2 pkt 2 ustawy, od którego jednostka jest obowiązana uiścić podatek.

Rozdział 2

Formuła opodatkowania indywidualnych wynagrodzeń

§ 3. 1. W celu ustalenia przeciętnego rocznego wynagrodzenia za 1987 r., o którym mowa w § 3 ust. 1 lit. a) rozporządzenia, kwotę wynagrodzeń ustaloną zgodnie z § 2 pomniejsza się o:

- 1) wynagrodzenia bezosobowe i agencyjno-prowizyjne innych osób fizycznych,
- 2) wynagrodzenia osób odbywających zastępczą służbę poborowych, żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową oraz junaków obrony cywilnej,
- 3) wynagrodzenia skazanych i ukaranych

i dzieli się przez przeciętne zatrudnienie ustalone zgodnie z ust. 2.

2. Przeciętne roczne zatrudnienie ustala się według sprawozdawczości Głównego Urzędu Statystycznego bez osób zatrudnionych w zakładach na zryczałtowanym rozrachunku i bez osób, których wynagrodzenia zostały wymienione w ust. 1 pkt 2 i 3 oraz w § 2 ust. 1 pkt 2, 6, 10, 11, a powiększone o przeciętne zatrudnienie osób wykonujących pracę nakładczą, wyliczone zgodnie z ust. 3.

3. Przeciętne roczne zatrudnienie osób wykonujących pracę nakładczą ustala się jako iloraz kwoty ich wynagrodzeń i przeciętnego wynagrodzenia w jednostce, ustalonego na podstawie sprawozdawczości Głównego Urzędu Statystycznego, bez nagród i premii z zysku.

§ 4. 1. Roczna kwota wynagrodzeń wolną od podatku w jednostce stanowi suma:

- 1) 60% przeciętnego rocznego wynagrodzenia ustalonego zgodnie z § 3,
- 2) rezerwy na wynagrodzenia ustalonej jako iloraz kwoty rezerwy na wynagrodzenia utworzonej w 1987 r. i przeciętnego zatrudnienia tego roku wyliczonego zgodnie z § 3 ust. 2,
- 3) dodatkowych kwot wolnych określonych w centralnym planie rocznym, przeliczonych w stosunku rocznym,
- 4) kwoty wynikającej ze zmniejszenia zatrudnienia, obliczonej zgodnie z § 5.

2. Dla wyliczenia kwoty ulgi eksportowej, o której mowa w § 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia, kwotę wynagrodzeń wolną od podatku stanowi suma:

- 1) kwoty wynagrodzeń 1987 r. ustalonej zgodnie z § 2, pomniejszonej o wynagrodzenia wymienione w § 3 ust. 1 pkt 1—3,
- 2) kwoty rezerwy na wynagrodzenia utworzonej w 1987 r.,
- 3) iloczynu sumy kwot wymienionych w pkt 1 i 2 i wskaźnika wzrostu cen detalicznych określonego w centralnym planie rocznym na dany rok.

§ 5. 1. Kwotę wynagrodzeń wynikającą ze zmniejszenia zatrudnienia oblicza się jako iloczyn liczby osób, o którą zmniejszono przeciętne zatrudnienie w roku podatkowym w stosunku do 1987 r. (ustalone według zasad określonych w § 3 ust. 2), i przeciętnego wynagrodzenia roku poprzedniego ustalonego zgodnie z § 3 ust. 1, powiększonego o wskaźnik wzrostu cen detalicznych, określony w centralnym planie rocznym na dany rok. Tak ustaloną kwotę dzieli się przez przeciętne zatrudnienie roku podatkowego, ustalone zgodnie z § 3 ust. 2.

2. Kwoty wynagrodzeń wynikającej ze zmniejszenia zatrudnienia nie ustalają jednostki, w których zmniejszenie zatrudnienia następuje w wyniku reorganizacji, o której mowa w § 22, lub delegowania pracowników do pracy za granicą.

§ 6. 1. Jednostki wprowadzające nowe rozwiązania konstrukcyjno-technologiczne, w tym również wykonujące wyroby prototypowe, wymagające wydatkowania wynagrodzeń przed uzyskaniem efektów produkcyjnych, mogą pomniejszyć kwotę wynagrodzeń roku podatkowego o część kwoty wynagrodzeń związanej z tymi pracami. Kwotę tego zmniejszenia, w okresie nie dłuższym niż 2 lata, ustala właściwa izba skarbowa.

2. Wynagrodzenia indywidualne pomniejsza się o iloraz kwoty, o której mowa w ust. 1, i przeciętnej liczby pracowników w roku podatkowym, ustalonej zgodnie z § 3 ust. 2.

3. Jednostka, która dokonała zmniejszenia indywidualnych wynagrodzeń pracowników zgodnie z ust. 2, powiększa indywidualne wynagrodzenia pracowników przez okres nie dłuższy niż 2 lata od wprowadzenia nowych rozwiązań do produkcji. Suma kwot powiększających wynagrodzenia indywidualne nie może być niższa od kwoty zmniejszenia, o której mowa w ust. 1.

4. Przepis ust. 1 nie dotyczy wynagrodzeń wydawkowanych na nowe rozwiązania konstrukcyjno-technologiczne i wyroby prototypowe, które zostały sprzedane przed wdrożeniem tych rozwiązań do produkcji lub eksploatacji.

§ 7. 1. Kwotę indywidualnego wynagrodzenia pracownika w roku (okresie) podatkowym, obliczoną z uwzględnieniem § 2 ust. 1 pkt 1—11, pomniejsza się o:

- 1) kwotę określoną w § 6 ust. 2,
- 2) wynagrodzenia sporadyczne określone w § 8 ust. 2, a powiększa o wynagrodzenie określone w § 6 ust. 3.

2. Kwotę indywidualnego wynagrodzenia ustaloną zgodnie z ust. 1 pomniejsza się, według zasad określonych w ust. 3, o:

- 1) wypłaty z rezerw na wynagrodzenia,
- 2) ulgę eksportową, stosownie do przepisów § 4 rozporządzenia.

3. Pomniejszenie wynagrodzeń indywidualnych w roku (okresie) podatkowym z tytułu wypłat z rezerwy na wynagrodzenia i ulgi eksportowej ustala się:

- 1) jako iloczyn kwoty indywidualnego wynagrodzenia pracownika — po wyłączeniu składników wynagrodzeń, określonych w ust. 1, przed przeliczeniem na pełny wymiar czasu pracy, oraz wskaźnika ustalonego w pkt 2,
- 2) wskaźnik, o którym mowa w pkt 1, ustala się jako iloraz kwoty wypłat z rezerwy na wynagrodzenia w roku (okresie) podatkowym lub kwoty ulgi eksportowej wyliczonej zgodnie z § 4 rozporządzenia i sumy wynagrodzeń indywidualnych, po wyłączeniach określonych w ust. 1 i przed przeliczeniem na pełny wymiar czasu pracy.

4. Jednostki nowo powstałe w roku poprzednim lub w roku podatkowym dla obliczenia pomniejszenia z tytułu ulgi eksportowej, o którym mowa w ust. 3, przyjmują sumę indywidualnych wynagrodzeń pracowników z roku (okresu) podatkowego, ustalonych zgodnie z ust. 1.

§ 8. 1. Podstawę opodatkowania stanowi:

- 1) nadwyżka indywidualnego wynagrodzenia pracownika ustalonego zgodnie z § 7 w roku (okresie) podatkowym ponad kwotę wolną, ustaloną zgodnie z § 3—5,
- 2) kwota wynagrodzeń sporadycznych roku (okresu) podatkowego.

2. Do wynagrodzeń sporadycznych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, zalicza się:

- 1) nagrody jubileuszowe,
- 2) odprawy emerytalne,
- 3) wartość umundurowania.

3. Na równi z wynagrodzeniami sporadycznymi traktuje się:

- 1) wynagrodzenia bezosobowe i agencyjno-prowizyjne innych osób fizycznych,
- 2) premie byłych pracowników,
- 3) wynagrodzenia osób odbywających zastępczą służbę poborowych, żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową oraz junaków obrony cywilnej,
- 4) wynagrodzenia skazanych i ukaranych,
- 5) wynagrodzenia osób pracujących nie dłużej niż 3 miesiące.

§ 9. 1. Kwotę podatku za rok (okres) podatkowy stanowi suma podatków naliczonych od nadwyżek indywidualnych wynagrodzeń pracowników oraz podatku obliczonego od wynagrodzeń sporadycznych i wynagrodzeń zrównanych z wynagrodzeniami sporadycznymi.

2. W celu obliczenia podatku od indywidualnych wynagrodzeń:

- 1) pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy — należy ich wynagrodzenia przeliczyć na pełny wymiar czasu pracy,
- 2) pracowników, którzy przepracowali łącznie w roku kalendarzowym dłużej niż 3 miesiące — należy ich wynagrodzenia przeliczyć na wynagrodzenia całoroczne, przyjmując za rok 360 dni, a za miesiąc 30 dni.

Podatek ustalony od przeliczonych wynagrodzeń zgodnie z pkt 1 i 2 uwzględnia się w kwocie naliczonego podatku za dany rok (okres) proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy pracowników.

3. Podatek od wynagrodzeń sporadycznych i wynagrodzeń zrównanych z wynagrodzeniami sporadycznymi ustala się jako iloczyn kwoty tych wynagrodzeń i procentowego wskaźnika relacji podatku od wynagrodzeń indywidualnych pracowników do ich wynagrodzeń za rok (okres) podatkowy w wysokości przyjętej do wyliczenia podatku zgodnie z § 7 przed przeliczeniem na skutki roczne.

§ 10. 1. Jednostki, które w roku podatkowym lub w ciągu roku poprzedniego uruchomiły nowe zakłady, wydziały i inne organizacyjnie wydzielone obiekty, mogą pomniejszyć podatek o iloczyn przyrostu przeciętnego zatrudnienia z tytułu uruchomienia nowego zakładu, ustalonego zgodnie z § 3 ust. 2, w stosunku do roku poprzedniego i przeciętnej kwoty podatku obliczonej zgodnie z ust. 2.

2. Przeciętną kwotę podatku, o której mowa w ust. 1, oblicza się jako iloraz podatku za rok podatkowy i przeciętnego zatrudnienia roku podatkowego ustalonego zgodnie z § 3 ust. 2.

§ 11. Jednostki, które dokonują zaliczkowych wpłat podatku za poszczególne kwartały w sposób określony w § 26 ust. 1 pkt 1, mogą stosować zasadę określoną w § 6 i 10 również w okresach kwartalnych.

Rozdział 3

Formuła progowa

§ 12. Kwotę wynagrodzeń wolną od podatku stanowi suma:

- 1) kwoty wynagrodzeń roku (okresu) poprzedniego, ustalonej zgodnie z § 2,
- 2) kwoty rezerwy na wynagrodzenia, utworzonej w roku poprzednim,
- 3) iloczynowi sumy kwot wymienionych w pkt 1 i 2 i procentowego przyrostu wynagrodzeń wolnego od podatku, określonego w centralnym planie rocznym,
- 4) dodatkowych kwot wolnych, określonych w centralnym planie rocznym, ponad kwoty uwzględnione w procentowym przyroście wynagrodzeń, o którym mowa w pkt 3.

§ 13. 1. Kwotę wynagrodzeń roku (okresu) podatkowego, ustaloną zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1—12, pomniejsza się o ulgę eksportową obliczoną stosownie do przepisów § 4 rozporządzenia oraz o ulgę z tytułu pracy w systemie ciągłym, 4-zmianowym i 3-zmianowym, stosownie do przepisu § 5 pkt 2 rozporządzenia.

2. Kwotę ulgi eksportowej, o której mowa w ust. 1, ustala się jako iloczyn równowartości odpowiedniej procentowej części kwoty wynagrodzeń wolnej od podatku, bez uwzględnienia w niej dodatkowych kwot wolnych określonych w centralnym planie rocznym, i wskaźnika relacji sprzedaży na eksport wyrażonej w cenach transakcyjnych do wartości produkcji sprzedanej ogółem w cenach realizacji (w tym eksport w cenach transakcyjnych), pomniejszonej o podatek obrotowy.

3. Do obliczenia ulgi z tytułu pracy w systemie ciągłym, 4-zmianowym i 3-zmianowym, przyjmuje się równowartość 20% kwoty wynagrodzeń wolnej od podatku, bez uwzględnienia w niej dodatkowych kwot wolnych, określonych w centralnym planie rocznym.

4. Jednostki nowo powstałe w roku poprzednim lub podatkowym dla obliczenia kwoty ulgi eksportowej i ulgi z tytułu pracy w systemie ciągłym, 4-zmianowym i 3-zmianowym, o których mowa w ust. 1—3, w miejsce kwoty wynagrodzeń wolnej od podatku przyjmują kwotę wynagrodzeń z roku (okresu) podatkowego, ustaloną zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1—12.

§ 14. 1. Jednostki wprowadzające nowe rozwiązania konstrukcyjno-technologiczne, w tym również wykonujące wyroby prototypowe, wymagające wydatkowania wynagrodzeń przed uzyskaniem efektów produkcyjnych, mogą pomniejszyć kwotę wynagrodzeń roku (okresu) podatkowego o część kwoty wynagrodzeń związanej z tymi pracami. Kwotę tego zmniejszenia przez okres nie dłuższy niż 2 lata, na wniosek jednostki, ustala właściwa izba skarbowa.

2. Jednostka, która zmniejszyła kwotę wynagrodzeń w roku (latach) podatkowym, powiększa o tę kwotę wynagrodzenia roku (lat), w którym nowe rozwiązania zostaną wprowadzone do produkcji, przez okres nie dłuższy niż 2 lata. Łączna wysokość kwot powiększających wynagrodzenia w roku (latach) podatkowym nie może być niższa od kwoty zmniejszenia, o której mowa w ust. 1.

3. Przepis ust. 1 nie dotyczy wynagrodzeń wydatkowanych na nowe rozwiązania konstrukcyjno-technologiczne i wyroby prototypowe, które zostały sprzedane przed wdrożeniem tych rozwiązań do produkcji lub eksploatacji.

§ 15. Jednostki, które w roku podatkowym lub w ciągu roku poprzedniego uruchomiły nowe zakłady, wydziały i inne organizacyjnie i ewidencyjnie wydzielone obiekty, w wyniku czego nastąpił wzrost zatrudnienia ogółem w jednostce, mogą zmniejszyć kwotę wynagrodzeń roku podatkowego o wynagrodzenia pracowników nowo zatrudnionych w tych zakładach lub o przyrost wynagrodzeń, jeżeli uruchomienie nastąpiło w roku poprzednim.

§ 16. 1. Podstawę opodatkowania w roku (okresie) podatkowym stanowi nadwyżka wynagrodzeń ustalonych zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1—12, z uwzględnieniem § 13—15, ponad kwotę wynagrodzeń wolną od podatku ustaloną zgodnie z § 12.

2. Jednostki, w których kwota wynagrodzeń roku podatkowego, ustalona zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1—12, z uwzględnieniem § 13—15, jest niższa od kwoty wynagrodzeń wolnej od podatku, określonej w § 12, mogą tworzyć rezerwę na wynagrodzenia do wysokości tej różnicy.

§ 17. 1. Jednostki, dla których Minister Finansów ustalił jako podstawę opodatkowania nadwyżkę przeciętnego wynagrodzenia ponad przeciętne wynagrodzenie wolne od podatku, ustalają przeciętne wynagrodzenia, dzieląc kwotę wynagrodzeń roku poprzedniego i roku podatkowego, ustaloną zgodnie z § 12—15, z wyłączeniem wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz osób skazanych i ukaranych, przez przeciętne zatrudnienie wykazane w sprawozdawczości Głównego Urzędu Statystycznego, z wyłączeniem:

- 1) osób zatrudnionych w zakładach na zryczałtowanym rozrachunku,
- 2) pracowników zatrudnionych poza granicami kraju,
- 3) osób skazanych i ukaranych,
- 4) pracowników zatrudnionych w nowo uruchomionych zakładach lub przyrostu zatrudnienia, jeżeli nowe uruchomienie miało miejsce w roku poprzednim w jednostkach, o których mowa w § 15,
- 5) pracowników wynagradzanych z funduszu rehabilitacji inwalidów.

2. Podatek ustala się jako iloczyn podatku obliczonego od nadwyżki przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z roku (okresu) podatkowego ponad przeciętne miesięczne wynagrodzenie wolne od podatku, liczby miesięcy i przeciętnego zatrudnienia z roku (okresu) podatkowego.

Rozdział 4

Formuła miernikowo-przyrostowa

§ 18. 1. Kwotę wynagrodzeń wolną od podatku ustala się jako sumę:

- 1) kwoty wynagrodzeń z roku (okresu) poprzedniego, ustalonej zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 5, 12 i 13 oraz ust. 2:
  - a) pomniejszonej o kwotę podlegającą podatkowi w roku poprzednim — w jednostkach, w których wystąpiła nadwyżka wynagrodzeń ponad kwotę wolną od podatku, ustaloną zgodnie z obowiązującą formułą.

- b) powiększonej o kwotę wynagrodzeń w wysokości uprawniającej jednostkę do utworzenia rezerwy na wynagrodzenia w roku poprzednim,
- 2) iloczynu kwoty wymienionej w pkt 1 i procentowego przyrostu (spadku) produkcji sprzedanej netto, skorygowanego współczynnikiem w wysokości 0,4 (przy spadku 0,65),
  - 3) dodatkowej kwoty wolnej z tytułu syntetycznej oceny płac.

2. Przyrost produkcji sprzedanej netto (sprzedaży netto) oblicza się w cenach bieżących, bez wyłączenia wpływu zmian cen. W jednostkach prowadzących działalność rolniczą stosuje się — zamiast produkcji sprzedanej netto — produkcję końcową netto.

§ 19. 1. Kwotę wynagrodzeń z roku (okresu) podatkowego, ustaloną zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 5 i 12, pomniejsza się o ulgę eksportową stosownie do przepisów § 4 rozporządzenia.

2. Kwotę ulgi eksportowej, o której mowa w ust. 1, ustala się jako iloczyn równowartości odpowiedniej procentowej części kwoty wynagrodzeń wolnej od podatku — bez uwzględnienia w niej dodatkowej kwoty wolnej z tytułu syntetycznej oceny płac, o której mowa w § 18 ust. 1 pkt 3 — i wskaźnika relacji sprzedaży na eksport, wyrażonej w cenach transakcyjnych, do wartości produkcji sprzedanej ogółem w cenach realizacji (w tym eksport w cenach transakcyjnych) pomniejszonej o podatek obrotowy.

3. Jednostki nowe powstałe w roku poprzednim lub w roku podatkowym dla obliczenia kwoty ulgi eksportowej, o której mowa w ust. 1 i 2, przyjmują kwotę wynagrodzeń z roku (okresu) podatkowego ustaloną zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 5 i 12.

§ 20. 1. Podstawę opodatkowania w roku (okresie) podatkowym stanowi nadwyżka wynagrodzeń ustalonych zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 5 i 12, z uwzględnieniem § 19, ponad kwotę wynagrodzeń wolną od podatku, ustaloną zgodnie z § 18.

2. Jednostki, w których kwota wynagrodzeń z roku podatkowego, ustalona zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 5 i 12, z uwzględnieniem § 19, jest niższa od kwoty wynagrodzeń wolnej od podatku, ustalonej zgodnie z § 18, mogą utworzyć rezerwę na wynagrodzenia do wysokości tej różnicy.

Rozdział 5

Uregulowania wspólne dla stosowanych formuł

§ 21. 1. Na wniosek jednostki nowo powstałej w roku poprzednim lub w roku podatkowym kwotę wolną od podatku ustala właściwa izba skarbowa, uwzględniając:

- 1) przeciętne wynagrodzenie w gospodarce społecznej w roku podatkowym i poprzednim oraz województwie — siedzibie jednostki,
- 2) liczbę i strukturę zatrudnienia,
- 3) rodzaj prowadzonej działalności.

2. Do jednostek nowo powstałych nie ma zastosowania § 5 oraz § 6 ust. 2, 8 i 9 rozporządzenia.

§ 22. 1. Dla jednostek, które zostały utworzone w roku podatkowym lub w roku poprzednim w wyniku:

- 1) wyodrębnienia z kombinatu, przedsiębiorstwa, spółdzielni lub innej jednostki gospodarki społecznej,
- 2) podziału jednostki gospodarczej,
- 3) połączenia jednostek gospodarczych,
- 4) przekształcenia formalno-organizacyjnego,

izba skarbowa na wniosek zainteresowanej jednostki ustala kwotę wynagrodzeń wolną od podatku na podstawie tych wielkości przed wyodrębnieniem, podziałem, połączeniem lub przekształceniem formalno-organizacyjnym, z uwzględnieniem skutków ewentualnych zmian zatrudnienia wynikających z nowej struktury organizacyjnej.

2. Jednostki stosujące formułę progową i miernikowo-przyrostową w przypadku reorganizacji, polegającej na przejęciu lub przekazaniu jednostek organizacyjnych (zakładów, wydziałów, działów), dokonują odpowiedniej korekty kwoty wynagrodzeń i produkcji sprzedanej netto roku poprzedniego. Korekta kwot bezwzględnych jest identyczna w każdej z jednostek. Stosownej korekty kwoty wynagrodzeń i produkcji sprzedanej netto z roku poprzedniego dokonuje także jednostka w przypadku likwidacji wydzielonych organizacyjnie zakładów, wydziałów lub działów. O dokonanej korekcie jednostka powiadamia właściwy urząd skarbowy.

§ 23. Zrzeszenia przedsiębiorstw państwowych, związki spółdzielcze i organizacje społeczne, przy których działają wyodrębnione jednostki organizacyjne prowadzące działalność gospodarczą, mogą obliczać podatek odrębnie:

- 1) z tytułu działalności gospodarczej poszczególnych jednostek samobilansujących,
- 2) od nadwyżki wynagrodzeń wypłaconych w zrzeszeniu lub w związku ponad kwotę wolną, ustaloną według zasad obowiązujących te jednostki.

Rozdział 6

Opodatkowanie nagród i premii z zysku do podziału

§ 24. 1. Przy ustalaniu normatywnego wskaźnika udziału wypłat nagród i premii w odniesieniu do kwoty zysku ponad zysk bazowy, uwzględnia się koszty działalności eksploatacyjnej. Koszty działalności eksploatacyjnej pomniejsza się o wynagrodzenia osób wykonujących pracę nakładczą — w razie opodatkowania w roku podatkowym nadwyżki przeciętnego wynagrodzenia.

2. Jednostka powstała w ciągu 1984 r. przy ustalaniu normatywnego wskaźnika udziału wypłat nagród i premii przelicza wielkości dotyczące wynagrodzeń, zysku i kosztów tego roku na wielkości całoroczne.

3. Jednostka powstała z dniem 1 stycznia 1985 r., ustalając normatywny wskaźnik udziału wypłat nagród i premii, przyjmuje średnie wielkości wynagrodzeń, zysku i kosztów z lat 1985 i 1986.

4. Jednostka powstała w ciągu 1985 r., ustalając normatywny wskaźnik udziału wypłat nagród i premii, przyjmuje średnie wielkości wynagrodzeń, zysku i kosztów z

tego okresu w przeliczeniu na wielkości całoroczne i z 1986 r.

5. Jednostka powstała z dniem 1 stycznia roku poprzedniego, ustalając normatywny wskaźnik udziału wypłat nagród i premii w zysku za ten rok, przyjmuje wielkość wynagrodzeń, zysku i kosztów z tego roku, a w przypadku powstania w ciągu roku poprzedniego — w przeliczeniu na wielkości całoroczne.

6. Dla celów ustalenia kwoty wolnej dla wypłat premii i nagród z zysku do podziału w drugim roku i następnych latach działalności, jednostka określa normatywny wskaźnik udziału wypłat nagród i premii, przyjmując średnie wielkości wynagrodzeń, zysku i kosztów z pierwszego roku działalności, ustalone zgodnie z ust. 5, oraz z drugiego roku działalności.

7. W razie wystąpienia straty bilansowej w jednym z dwóch lat, z których zysk przyjmowany jest do ustalenia normatywnego wskaźnika udziału premii i nagród, wskaźnik ten ustala się przyjmując wielkość zysku w jednym roku.

8. Normatywne wskaźniki udziału wypłat nagród i premii z zysku do podziału ustala się z dokładnością do trzech miejsc po przecinku.

§ 25. 1. Podstawę do obliczenia kwoty nagród i premii wolnej od podatku w roku podatkowym stanowi zysk za rok poprzedni.

2. Kwotę nagród i premii podlegającą podatkowi stanowią wypłaty dokonane w roku podatkowym, łącznie z kwotą środków przekazanych z funduszu załogi innej jednostce, przekraczające kwotę wolną od podatku.

3. Kwotę nagród i premii podlegającą podatkowi, ustaloną zgodnie z ust. 1, pomniejsza się o:

- 1) wypłaty za oszczędność surowców, materiałów, paliw i energii, zwolnione od podatku na podstawie § 9 rozporządzenia,
- 2) wypłaty ze środków otrzymanych z funduszu załogi innych jednostek,
- 3) wypłaty dla pracowników wynagradzanych z funduszu rehabilitacji inwalidów,
- 4) wypłaty dla członków spółdzielni zatrudnionych w zakładach na zryczałtowanym rozrachunku,
- 5) wypłaty dla osób wykonujących pracę nakładczą w przypadku opodatkowania nadwyżki przeciętnego wynagrodzenia w formule progowej.

Kwota zmniejszenia z tytułu wypłat wymienionych w pkt 3—5 nie może być wyższa niż kwota wynikająca z licznym liczy osób, o których mowa w pkt 3—5, oraz przeciętnej nagrody i premii przypadającej na jednego zatrudnionego.

4. Kwotę nagród i premii, o której mowa w ust. 3, sumuje się z kwotą przekazaną z zysku do podziału za rok poprzedni na zakładowy fundusz socjalny, z wyłączeniem środków przekazanych na rachunek amortyzacji środków trwałych służących zakładowej działalności socjalnej, przekraczającą 120% kwoty odpisu podstawowego za rok podatkowy.

Rozdział 7

Terminy i tryb rozliczenia podatku

§ 26. 1. Jednostki stosujące opodatkowanie indywidualnych wynagrodzeń dokonują zaliczkowych wpłat podatku za poszczególne kwartały według jednego z wymienionych sposobów:

- 1) odpowiednio jako 1/4, 1/2 i 3/4 kwot podatku za rok podatkowy w rozliczeniach za I, II i III kwartał oraz kwoty rocznego podatku za IV kwartał, wyliczonych zgodnie z § 8—11,
- 2) odpowiednio jako 1/4, 1/2 i 3/4 kwot podatku za rok podatkowy od nadwyżki przeciętnego wynagrodzenia za I, II i III kwartał oraz kwoty rocznego podatku za IV kwartał w rachunku narastającym ponad kwotę wolną, ustaloną zgodnie z § 3—5.

2. Przeciętne wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, wylicza się jako iloraz kwoty wynagrodzeń obciążającej koszty I, II, III i IV kwartału, ustalonej zgodnie z § 2 ust. 1 w rachunku narastającym, i przeciętnego zatrudnienia z analogicznych okresów, ustalonego zgodnie z § 3 ust. 2.

3. Kwotę zaliczkowej wpłaty podatku za okresy, o których mowa w ust. 1 pkt 2, stanowi kwota wynikająca z przemnożenia podatku ustalonego od nadwyżki przeciętnego wynagrodzenia ponad kwotę wolną i przeciętnego zatrudnienia z analogicznego okresu, ustalonego zgodnie z § 3 ust. 2.

4. Przy obliczaniu podatku za poszczególne kwartały jednostki stosujące formułę progową lub miernikowo-przyrostową przyjmują odpowiednio 1/4, 1/2 i 3/4 kwoty wynagrodzeń wolnej od podatku, ustalonej zgodnie z rozdziałami 3 i 4.

5. Jednostki wymienione w ust. 4 mogą przyjąć przy kwartalnym rozliczeniu podatku kwotę wynagrodzeń wolną od podatku z analogicznych okresów roku poprzedniego.

6. Zastosowany w rozliczeniu podatku za I kwartał sposób ustalania kwoty wynagrodzeń wolnej od podatku, o którym mowa w ust. 4 lub 5, obowiązuje przez cały rok podatkowy.

7. Wpłaty podatku dokonuje się zaliczkowo za okresy kwartalne w rachunku narastającym od początku roku w terminach:

- 1) do dnia 31 maja za I kwartał,
- 2) do dnia 25 następnego miesiąca po upływie II i III kwartału,
- 3) do dnia 28 grudnia za IV kwartał.

8. Ostatecznego rozliczenia wpłat podatku za rok podatkowy dokonuje się w ciągu 20 dni od dnia wyznaczonego przez Główny Urząd Statystyczny dla złożenia rocznego sprawozdania finansowego, a w jednostkach, w których termin taki nie obowiązuje — do końca lutego roku następnego po roku podatkowym.

9. Jednostki, w których w wyniku weryfikacji bilansu wystąpią zmiany w rozliczeniu wpłat podatku, dokonują uzupełniającego rozliczenia tego podatku w ciągu 10 dni od dnia zweryfikowania bilansu.

10. Jednostki prowadzące działalność rolniczą obliczają podatek za poszczególne kwartały w terminach określonych w ust. 7, natomiast wpłaty podatku dokonują jednorazowo po zakończeniu roku podatkowego w terminie określonym w ust. 8.

11. Rozliczenia i wpłaty podatku z tytułu wypłat nagród i premii przekraczających kwoty wolne od podatku dokonuje się w terminach określonych w ust. 7 i 8.

12. Wpłaty podatku dokonuje się na rachunki dochodów budżetu centralnego we właściwych urządach skarbowych, z uwzględnieniem § 11 rozporządzenia.

13. Jeżeli w wyniku rozliczenia podatku za okresy kwartalne narastająco od początku roku powstanie nadpłata, podlega ona zwrotowi w ciągu miesiąca od dnia złożenia w urządzie skarbowym deklaracji, o której mowa w § 27.

14. Nadpłata, powstała w wyniku ostatecznego rozliczenia podatku za dany rok, podlega zwrotowi w ciągu miesiąca od dnia złożenia tego rozliczenia:

- 1) z rachunku urzędu skarbowego — jeżeli jednostka gospodarcza dokonała wpłaty podatku na ten rachunek,
- 2) z funduszu scentralizowanego utworzonego na podstawie odrębnych przepisów — jeżeli jednostka gospodarcza dokonała wpłaty podatku na ten fundusz.

§ 27. Jednostki przekazują urzędowi skarbowemu deklarację dotyczącą rozliczenia podatku według wzoru ustalonego w odrębnym trybie, w terminach określonych w § 26 ust. 7—10.

Rozdział 8

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 28. 1. Wskaźnik wzrostu cen detalicznych, o którym mowa w § 4 ust. 2 i w § 6 ust. 2 rozporządzenia, przyjmuje się na 1988 r. w wysokości 36%.

2. Jednostki, w których w 1988 r. nastąpił przyrost zatrudnienia z tytułu uruchomienia nowych zakładów, wydziałów i innych organizacyjnie wydzielonych obiektów, przy stosowaniu § 6 ust. 2 rozporządzenia mogą przyjąć — zamiast przyrostu wynagrodzeń — przyrost przeciętnych wynagrodzeń.

§ 29. W celu obliczenia ulg w podatku za 1988 r. przyjęte określenie:

- 1) w § 6 ust. 2 rozporządzenia „zysk do podziału” oznacza:
  - a) w przedsiębiorstwach państwowych — zysk do podziału ustalony zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. z 1986 r. Nr 8, poz. 44, Nr 39, poz. 192 i Nr 47, poz. 226 oraz z 1987 r. Nr 33, poz. 181),
  - b) w spółdzielniach — nadwyżkę bilansową, ustaloną zgodnie z art. 75 ustawy z dnia 16 września 1982 r. — Prawo spółdzielcze (Dz. U. Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 39, poz. 176, z 1986 r. Nr 39, poz. 192 i z 1987 r. Nr 33, poz. 181);

przez należny podatek dochodowy rozumie się podatek, który jednostka jest obowiązana uiścić, po uwzględnieniu ulg w tym podatku, pomniejszonych o ulgi przyznane, pod warunkiem ich przeznaczenia na właściwe fundusze (rachunki) utworzone poza jednostką,

w § 5 pkt 1, § 6 ust. 7 i 8 oraz § 7 ust. 2 rozporządzenia „należny podatek” oznacza podatek od ponadnormatywnych wypłat wynagrodzeń, od wynagrodzeń obciążających koszty:

- a) w jednostkach, które nie są uprawnione do ulgi określonej w § 6 ust. 2 rozporządzenia — równy podatkowi obliczonemu według obowiązującej skali,
- b) w jednostkach, które stosują przepis § 6 ust. 2 rozporządzenia — równy kwocie odpowiadającej 25% zysku do podziału.

§ 30. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1988 r., z tym że:

- 1) do wypłat premii i nagród z zysku z lat 1986 i 1987, dokonywanych w 1988 r., mają zastosowanie przepisy § 15, z wyjątkiem ust. 8a, i § 16 rozporządzenia Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 7 lutego 1986 r. w sprawie szczegółowych zasad obliczania podatku od ponadnormatywnych wypłat wynagrodzeń (Dz. U. Nr 7, poz. 43, Nr 38, poz. 189 i z 1987 r. Nr 16, poz. 68),
- 2) przepisy dotyczące ulg z tytułu pracy w systemie ciągłym, 4-zmianowym i 3-zmianowym, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 14 oraz w § 13 ust. 1, 3 i 4, mają zastosowanie począwszy od dnia 1 kwietnia 1988 r.

Minister Finansów: B. Samojlik